

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih : 11.03.2025
Sayı : 2904

25307

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

Ayçiçek Yağı: Altın Damla mı, Yanlış Politikanın Sonucu mu?

Bir zamanlar mutfaklarımızda, sofralarımızda bolca kullanılan, herkesin kolayca erişebildiği Ayçiçek yağı, günümüzde adeta bir lüks haline geldi. 2001 yılında 12 liraya alınabilen 5 litrelik Ayçiçek yağı, 2025 itibarıyla 450 ila 550 lira arasında değişen fiyatlarla satılıyor. Bu inanılmaz fiyat artışının arkasında yalnızca enflasyon mu var, yoksa tarımsal politikaların yanlış yönlendirilmesi mi?

Ayçiçeği sadece yemeklik yağ kaynağı değil, aynı zamanda hayvancılık, sanayi ve enerji sektörlerinin de değerli bir hammaddesi. Küspe, hayvan beslenmesi için yüksek protein içeriğiyle önemli bir yem kaynağı; yağı, sabun ve boya sanayinde kullanılıyor; sapları ise yakacak olarak değerlendiriliyor. Son yıllarda ise bitkisel yağların BİYODİZEL üretiminde kullanımı, yağlı tohumlara olan küresel talebi ciddi şekilde artırdı. Peki, biz bu stratejik ürünü doğru yönetebildik mi?

Türkiye'nin Yağ Açığı ve Dışa Bağımlılığı

Türkiye, ayçiçeği yağı tüketiminde büyük bir pazar olmasına rağmen üretim konusunda kendine yetemeyen bir ülke konumunda. Her yıl milyonlarca ton yağlı tohum ve ham yağ ithal ediliyor. Tarım politikalarındaki istikrarsızlık, çiftçilerin üretimden çekilmesine yol açarken, tarımsal desteklemelerin yetersizliği ve girdilerin pahalı olması da ekili alanların daralmasına neden oluyor. Yerli üretim düşerken, ithalat bağımlılığı artıyor ve küresel fiyat dalgalanmaları doğrudan mutfaklara yansıyor.

Tarım Politikalarının Yetersizliği

Türkiye’de çiftçiler, yüksek maliyetler ve belirsiz destekleme politikaları nedeniyle giderek ayçiçeği üretiminden uzaklaşıyor. Mazot, gübre ve tohum fiyatları yükselirken, çiftçiye sunulan destekler enflasyon karşısında eriyor. Sonuç olarak, üretim düşerken, ithalat zorunluluğu artıyor ve bu da fiyatların sürekli yükselmesine neden oluyor.

Oysa geçmişte Türkiye, ayçiçeği üretiminde kendi kendine yetebilen bir Ülkeydi. Ancak ithalat politikaları ve desteklemelerin yetersizliği, yerli üreticiyi devre dışı bıraktı. Şimdi ise tarımda dışa bağımlılığın bedelini hep birlikte ödüyoruz.

Enerji Sektörünün Etkisi ve Küresel Rekabet

Dünyada bitkisel yağlar artık sadece gıda sektörünün değil, enerji sektörünün de gözdesi haline geldi. BİYODİZEL üretiminde kullanılan yağlı tohumlu bitkiler, enerji ihtiyacının karşılanmasında stratejik bir konum kazandı. Avrupa ve ABD gibi ülkeler, BİYOYAKIT üretimini artırarak, tarım politikalarını bu yeni taleple uyumlu hale getiriyor. Ancak Türkiye bu sürece hazırlıksız yakalandı ve yağ fiyatlarındaki küresel artıştan en sert şekilde etkilenen ülkelerden biri oldu.

Bu Bağlamda;

- 1) Türkiye neden hâlâ Ayçiçek yağı ithalatına bağımlı? Yerli üretimi artırmaya yönelik hangi somut adımlar atıldı?
- 2) Çiftçilere verilen destekler neden artan maliyetler karşısında yetersiz kalıyor?
- 3) Yerli üretimi teşvik etmek için hangi planlar yapılıyor? Ayçiçeği üreticilerine yönelik uzun vadeli bir strateji var mı?
- 4) BİYODİZEL sektörünün yağ fiyatlarına etkisi değerlendiriliyor mu? Türkiye, bu yeni trende ayak uyduracak mı?
- 5) Tarımsal girdilerdeki fiyat artışlarını kontrol altına almak için herhangi bir düzenleme yapılacak mı?

Gıda güvenliği ve fiyat istikrarı, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğine bağlıdır. Türkiye’nin tarım politikalarını gözden geçirmesi ve yerli üretimi güçlendirmesi, artık ertelenemez bir zorunluluktur. Yoksa, sofralarımızdaki en temel gıdalar bile ulaşılmaz hale gelmeye devam edecek.